

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **G. M. G.,** zastoupená JUDr. Filipem Princem, advokátem se sídlem Na Vrstvách 827/11, Praha 4, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava,** Krnovská 68, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2011, č. j. 22 A 46/2011 - 7,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Dne 9. 3. 2011 byl Krajskému soudu v Ostravě doručen návrh žalobkyně ze dne 4. 3. 2011, označený jako *„Správní žaloba proti rozhodnutí o zamítnutí stížnosti vydaném Mgr. M. H.“*. Ve svém podání žalobkyně poukazuje na to, že dne 16. 2. 2011 podala stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu - důtky. Dne 21. 2. 2011 byla žalobkyně seznámena s rozhodnutím o stížnosti, kterým byla tato stížnost zamítnuta. V textu je uvedeno, že se žalobkyně měla dopustit přestupku „nejméně v jednom případě“, tedy nikoli ve třech případech. Žalobkyně namítá, že v daném případě bylo dokazování neúplné. Není pravdou, že by zavinění bylo prokázáno a uložený trest nebyl úměrný. S ohledem na uvedené žalobkyně konstatuje, že proti rozhodnutí správního orgánu je osoba, jíž se takové rozhodnutí dotýká, oprávněna podat žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konečně žalobkyně uvádí, že svou žalobu dále doplní prostřednictvím svého zástupce, a

současně navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků a aby jí ustanovil zástupce z řad advokátů.

Krajský soud v Ostravě žalobu proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu - důtky prvním výrokem usnesení ze dne 31. 3. 2011, č. j. 22 A 46/2011 - 7, odmítl. Druhým a třetím výrokem pak zamítl návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že předmětná žaloba proti rozhodnutí žalované o uložení kázeňského trestu - důtky je nepřípustná podle § 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. f) s. ř. s., neboť přezkoumání tohoto úkonu žalované vylučuje zvláštní zákon, konkrétně § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném do 30. 6. 2011, ve spojení s § 46 odst. 3 písm. a) téhož zákona. Krajský soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Krajský soud poukázal na to, že jakkoli v daném případě aplikoval ustanovení § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, neopomenul skutečnost, že Ústavní soud nálezem ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, toto zákonné ustanovení ke dni 30. 6. 2011 zrušil, ovšem z toho důvodu, že ze soudního přezkumu vylučovalo paušálně veškerá kázeňská rozhodnutí; cílem nálezu Ústavního soudu ovšem nebylo dosažení přezkumu u všech kázeňských trestů, ale jen u těch nejzávažnějších. Vzhledem k tomu, jak dále krajský soud zdůraznil, že důtka mezi takové tresty nepatří a naopak se jedná o nejmírnější kázeňský trest, umožňuje její vyloučení ze soudního přezkumu podle § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném do 30. 6. 2011, článek 36 odst. 4 Listiny.

K návrhu žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů krajský soud uvedl, že vzhledem ke zjištěným důvodům pro odmítnutí žaloby tato žaloba zjevně nemohla být úspěšná. Žalobkyně tedy dle krajského soudu nenaplnila předpoklady pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. Jednou ze zákonných podmínek pro ustanovení zástupce soudem pak je v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. to, že u navrhovatele jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků.

Uvedené usnesení krajského soudu napadla žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížností, již opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Konkrétně stěžovatelka namítá, že § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, který krajský soud v dané věci aplikoval, Ústavní soud zrušil ke dni 30. 6. 2011 nálezem ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08. K argumentaci soudu pak stěžovatelka uvádí, že ač důtka nepatří mezi nejpřísnější kázeňské tresty, přesto jí bylo výrazným způsobem zasaženo do její osobní integrity, když mimo jiné také v důsledku vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl zamítnut návrh na podmíněné propuštění stěžovatelky z výkonu trestu. Stěžovatelka dále trvá na tom, že trest byl uložen neoprávněně, když předložené důkazy hovoří v její prospěch. Konečně stěžovatelka poukazuje též na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 57 A 5/2010, v níž se žalobou také domáhala přezkumu rozhodnutí vydaného v kázeňském řízení, přičemž krajský soud tuto žalobu přijal a dokonce jí i vyhověl.

Dále stěžovatelka v kasační stížnosti navrhuje, aby jí soud ustanovil zástupce z řad advokátů.

Samostatným podáním ze dne 10. 6. 2011 stěžovatelka dále požádala o osvobození od soudních poplatků.

Usnesením ze dne 13. 10. 2011, č. j. 22 A 46/2011 - 26, Krajský soud v Ostravě osvobodil stěžovatelku od soudních poplatků; zároveň zamítl její žádost o ustanovení zástupce z řad advokátů, neboť do spisu byla doložena plná moc ze dne 20. 6. 2011 pro JUDr. Filipa Prince – advokáta, se sdělením, že v předmětné věci byl rozhodnutím České advokátní komory podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, určen stěžovatelce k poskytnutí právních služeb, konkrétně k zastupování stěžovatelky ve věci kasační stížnosti nyní projednávané.

Zástupce stěžovatelky dne 3. 8. 2011 doplnil předmětnou kasační stížnost o další argumentaci. Ve svém podání stejně jako stěžovatelka poukazuje na to, že Ústavní soud ve zmiňovaném nálezu shledal § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody protiústavním, a proto dané ustanovení ke dni 30. 6. 2011 zrušil; Ústavní soud však uvádí výčet kázeňských trestů pouze příkladmo, nikoliv taxativně, neprovádí diferenciaci na ty, u kterých se lze domáhat soudního přezkumu a na ty, u kterých se domáhat soudního přezkumu nelze. Nelze se tedy ztotožnit s argumentací obsaženou v napadeném usnesení, že důtka je nejmírnější kázeňský trest a nález jej ve svém výčtu nezmiňuje. I důtka může mít zásadní dopad pro odsouzeného zejména z pohledu podmíněného propuštění z výkonu trestu. Odstranění neústavnosti ustanovení zákona o výkonu trestu ústavní soud ponechává na pozitivní reakci zákonodárce. Do současné doby však zákonodárce na nález Ústavního soudu nereagoval a úpravu soudního přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů nepřijal.

Žalovaná se ke kasační stížnosti ve stanované lhůtě nevyjádřila; k výzvě Nejvyššího správního soudu nicméně předložila soudu kopii rozhodnutí žalované ze dne 8. 2. 2011 o uložení kázeňského trestu - důtky stěžovatelce a kopii rozhodnutí o stížnosti ze dne 16. 2. 2011.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Posléze Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by soud musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatelka kasační stížností napadla usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98,

publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS]. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení tedy bude toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. f) s. ř. s. odmítl po té, co dospěl k závěru, že směřovala proti rozhodnutí žalované, které je dle § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném do 30. 6. 2011, ze soudního přezkoumání vyloučeno. Nejvyšší správní soud se naopak nebude moci zabývat věcí samou, a tudíž ani stížní námitkou, že kázeňský trest byl v daném případě stěžovatelce uložen neoprávněně.

Byť se krajský soud ve svém rozhodnutí touto otázkou blíže nezabýval, považuje Nejvyšší správní soud za nutné na prvním místě konstatovat, že z listin, jež mu předložila žalovaná, vyplývá, že stěžovatelka předtím, než rozhodnutí o uložení kázeňského trestu - důtky napadla žalobou ve správním soudnictví, vyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, když dne 16. 2. 2011 proti uvedenému rozhodnutí podala stížnost podle § 52 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody; tato stížnost pak byla téhož dne rozhodnutím pověřeného zaměstnance žalované zamítnuta. Žalobu je tedy nutno vykládat tak, že směřuje právě proti rozhodnutí o stížnosti.

Krajský soud pak předmětnou žalobu odmítl jako nepřípustnou, a to s poukazem na § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném do 30. 6. 2011, podle kterého rozhodnutí vydaná v kázeňském řízení nepodléhala přezkoumání soudu, nestanovil-li tento zákon jinak.

Uvedené ustanovení krajský soud aplikoval i přes skutečnost, že Ústavní soud již dříve svým nálezem ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, rozhodl o tom, že předmětné ustanovení je v rozporu s čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny a neodpovídá ani kritériím spravedlivého procesu (právu na přístup k soudu) zaručeným v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a z těchto důvodů dále rozhodl o jeho zrušení.

Ústavní soud ve zmiňovaném nálezu nejprve s odkazem na příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek ze dne 28. 6. 1984 ve věci *Campbell a Fell proti Spojenému království* navazující na rozsudek ze dne 8. 6. 1976 ve věci *Engel a další proti Nizozemsku*) konstatoval, že ani vězni nemohou být paušálně zbaveni ochrany čl. 6 Úmluvy, a tedy i v oblasti kázeňského trestání odsouzených je třeba v každém jednotlivém případě zkoumat, zda se na věc vztahuje působnost čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Dále Ústavní soud poukázal na ustanovení čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny, z nichž vyplývá, že z pravomoci soudu v žádném případě nesmí být vyloučeno přezkoumání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.

Vzhledem k uvedenému tedy musel Ústavní soud posoudit, zda některá z rozhodnutí o uložení kázeňského trestu jsou rozhodnutími, která se dotýkají základních práv a svobod podle Listiny či se na ně vztahuje působnost čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Přitom Ústavní soud zdůraznil: „*Zákon o výkonu trestu odnětí svobody upravuje v ustanovení § 27 omezení a zbavení některých práv odsouzených. Zásadně platí, že po dobu výkonu trestu jsou odsouzení povinni podrobit se takovým omezením práv a svobod, jejichž výkon by buď byl v rozporu s účelem trestu, nebo které nemohou být uplatněny vzhledem k výkonu trestu. Zákon taxativně vypočítává práva a svobody, které jsou omezeny a kterých je odsouzený po dobu*

výkonu trestu zbaven. Z toho vyplývá, že jakákoli další omezení práv a svobod jdou již nad rámec omezení v zákoně taxativně vypočtených. Některá rozhodnutí o kázeňských trestech jsou takovým dalším omezením postavení odsouzeného a mohou být, v závislosti na povaze a závažnosti sankce, výrazným zásahem do jeho základních práv a svobod (např. umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, celodenní umístění do uzavřeného oddělení, rozhodnutí o umístění do uzavřeného oddělení či do samovazby). Taková rozhodnutí je nutné považovat, z výše uvedených důvodů, za rozhodnutí týkající se základních práv a svobod. Nemohou proto být vyloučena ze soudního přezkumu (čl. 36 odst. 2 Listiny).

Nedostatkem současné právní úpravy je skutečnost, že nerozlišuje mezi jednotlivými kázeňskými tresty z hlediska závažnosti jejich dopadu na postavení odsouzeného. Ze soudního přezkumu jsou totiž, na základě režimu § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, vyloučena všechna rozhodnutí uložená v kázeňském řízení (s výjimkou rozhodnutí o propadnutí nebo zabrání věci). Zákonná výluka soudního přezkumu se vztahuje jak na kázeňské tresty mírnější povahy (jako je důtka či snížení kapesného nebo pokuta), tak i na kázeňské tresty, které nepochybně ve značné míře zasahují do práv a svobod odsouzeného (umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dní, celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 20 dní či umístění do samovazby až na 20 dní) a znamenají podstatné zostření dosavadního omezení svobody.“

Ústavní soud uzavřel, že takové paušální vyloučení rozhodnutí vydaných v kázeňském řízení ze soudního přezkumu, bez diferenciace jejich závažnosti, resp. možného zásahu do základních práv odsouzeného, nemůže obstát z hlediska požadavků čl. 36 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jak je uvedeno shora. Zároveň ovšem zdůraznil, že *„[c]ílem není dosažení soudního přezkumu u všech kázeňských trestů, ale pouze u těch, které výrazným způsobem zasahují do osobní integrity odsouzeného. Tento způsob právní úpravy umožňuje Listina v čl. 36 odst. 4.“*.

Konečně Ústavní soud v citovaném nálezu konstatoval: *„K odstranění neústavnosti napadeného ustanovení zákona č. 169/1999 Sb. je nezbytná pozitivní reakce zákonodárce, jejímž cílem bude přijetí ústavně konformní úpravy diferencovaného přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů v těch případech, kdy uložený trest závažným způsobem zasahuje do osobní integrity člověka, byť odsouzeného. Na zákonodárci bude vyřešit i otázku praktičnosti a efektivnosti tohoto přezkumného řízení, tj. zda je svěří obecným soudům, u kterých probíhá trestní řízení, či zda je budou provádět soudy správní. Proto Ústavní soud odložil účinnost zrušení napadeného ustanovení do 30. června 2011, aby tak poskytl Parlamentu České republiky dostatečně dlouhou dobu k přijetí přiměřené právní úpravy.“*.

Z citovaného nálezu je zřejmé, že Ústavní soud shledal předmětné ustanovení zákona o výkonu trestu odnětí svobody neústavním právě s ohledem na skutečnost, že ze soudního přezkumu vylučovalo veškeré kázeňské tresty (s výjimkou kázeňského trestu propadnutí věci), včetně těch, které představují závažný zásah do základních práv a svobod odsouzeného nad meze stanovené zákonem o výkonu trestu odnětí svobody. Ústavní soud ovšem zároveň zdůraznil, že v případě rozhodnutí o kázeňských trestech, které výrazným způsobem nezasahují do osobní integrity odsouzeného, je zákonná výluka ze soudního přezkoumání přípustná.

V daném případě byl stěžovatelce příslušným zaměstnancem žalované uložen kázeňský trest - důtka podle § 46 odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Stěžovatelka přitom namítá, že ač důtka nepatří mezi nejpřísnější kázeňské tresty, přesto bylo výrazným způsobem zasaženo do její osobní integrity, když mimo jiné také v důsledku vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl zamítnut návrh na podmíněné propuštění stěžovatelky z výkonu trestu.

Z citovaných pasáží nálezu je nicméně zjevné, že pro posouzení otázky, jestli lze rozhodnutí, jímž byl uložen kázeňský trest, vyloučit ze soudního přezkoumání, je podstatné, zda se takové rozhodnutí s ohledem na povahu a závažnost daného kázeňského přestupku a povahu a závažnost uloženého kázeňského trestu dotýká základních práv a svobod podle Listiny a zda se na ně vztahuje působnost čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Ústavní soud pak sám označil některé kázeňské tresty, které představují zásah do základních práv a svobod (umístění do uzavřeného oddělení až na 28 dnů, celodenní umístění do uzavřeného oddělení až na 20 dnů, umístění do samovazby až na 20 dnů). Ve vztahu k nim pak konstatoval, že rozhodnutí, jimiž byly takové kázeňské tresty uloženy, nemohou být vyloučena ze soudního přezkoumání.

Ústavní soud v nálezu, jímž je Nejvyšší správní soud vázán i v nyní posuzované věci, dále výslovně připustil, že u některých kázeňských trestů, které výrazným způsobem nezasahují do osobní integrity odsouzeného, čl. 36 odst. 2, 4 Listiny i čl. 6 odst. 1 Úmluvy umožňují upravit zákonnou výluku. Důtku přitom Ústavní soud explicitně zařadil mezi kázeňské tresty mírnější povahy. Důtka je skutečně nejmírnějším z kázeňských trestů uvedených v taxativním výčtu v § 46 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, neboť ze své povahy nepředstavuje pro odsouzeného jakoukoli bezprostřední újmu. Pokud jde o možné nepřímé dopady takového rozhodnutí, jakkoli Ústavní soud v citovaném nálezu konstatoval, že uložení (každého) kázeňského trestu má vliv na případné podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, zjevně nepovažoval samotnou tuto souvislost s řízením o podmíněném propuštění odsouzeného (příp. s dalšími řízeními a postupy v rámci výkonu trestu odnětí svobody) u mírnějších kázeňských trestů (tedy zejména u důtky) za dostačující pro to, aby byla taková rozhodnutí považována za zásah od základních práv podle Listiny nebo za „trestní obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, jestliže zároveň připustil právě u těchto méně závažných kázeňských trestů zákonnou výluku ze soudního přezkoumání. Případné udělení takového kázeňského trestu je skutečně pouze jedním z hledisek, k němuž soud rozhodující o podmíněném propuštění při celkovém hodnocení chování odsouzeného přihlíží, nevylučuje tedy samo o sobě podmíněné propuštění a není tedy bez dalšího důvodem k „prodloužení celkové délky odnětí svobody“ (viz *a contrario* rozsudky ESLP ze dne 28. 6. 1984 ve věci *Campbell a Fell proti Spojenému království* a ze dne 9. 10. 2003 *Ezeh a Connors proti Spojenému království*, viz dále rozsudky ESLP ze dne 8. 11. 2007 *Štitić proti Chorvatsku* a ze dne 20. 1. 2011 *Payet proti Francii*). Je tedy nutné logickým výkladem zmiňovaného nálezu Ústavního soudu dospět k jedinému možnému závěru, a to, že rozhodnutí, jímž se ukládá kázeňský trest - důtka podle § 46 odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody, není rozhodnutím, které se dotýká základních práv a svobod podle Listiny a nelze jej ani považovat za „trestní obvinění“ či za rozhodnutí „o občanských právech a závazcích“ (viz *a contrario* rozsudek ESLP ze dne 20. 5. 2008 *Gülmaz proti Turecku*) ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Zákonodárce takové rozhodnutí tudíž může vyloučit ze soudního přezkoumání.

Stěžovatelka dále krajskému soudu vytýkala, že v daném případě postupoval podle § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, přestože v době, kdy o žalobě rozhodoval, již byl vydán zmiňovaný nález, kterým Ústavní soud rozhodl o tom, že předmětné ustanovení je neústavní, neboť nemůže obstát z hlediska požadavků čl. 36 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Stěžovatelka v této souvislosti namítá, že krajský soud pochybil, když sám provedl diferenciaci kázeňských trestů podle míry jejich zásahu do osobní integrity odsouzeného, přestože takovou diferenciaci kázeňských trestů, na základě které bude vyloučen či naopak připuštěn soudní přezkum rozhodnutí vydaných v kázeňském řízení s ohledem na jejich možný zásah do základních práv odsouzeného, mohl provést pouze zákonodárce.

K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že jakkoli byl zmiňovaný nález vydán již dne 29. 9. 2010, Ústavní soud § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody zrušil až ke dni 30. 6. 2011. Svůj postup odůvodnil tak, že dle jeho názoru je k odstranění neústavnosti předmětného ustanovení nezbytná pozitivní reakce zákonodárce; Ústavní soud tak vytvořil dostatečný časový prostor, v němž mohl zákonodárce přijmout ústavně konformní úpravu diferencovaného přezkumu rozhodnutí o uložení kázeňských trestů v těch případech, kdy se uložený trest dotýká základních práv a svobod. Postup Ústavního soudu je tedy nutno vykládat tak, že § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody bylo nutné uplatňovat až do 30. 6. 2011, ovšem pouze v rozsahu, v jakém bylo toto ustanovení shledáno slučitelným s čl. 36 odst. 2 Listiny a s čl. 6 odst. 1 Úmluvy, tedy výluku v něm upravenou nebylo možné vztahovat na rozhodnutí vydaná v kázeňském řízení, která se týkají základních práv a svobod podle Listiny nebo na něž dopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy.

Nejvyšší správní soud dále zdůrazňuje, že zákonodárce tento časový prostor poskytnutý Ústavním soudem využil, neboť § 76 odst. 6 zákona o výkonu trestu odnětí svobody byl sice uvedeným nálezem ke dni 30. 6. 2011 zrušen, nicméně novelou provedenou zákonem č. 181/2011 Sb. byl s účinností od 1. 7. 2011 změněn § 52 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, a to následujícím způsobem: *„Přezkoumání rozhodnutí o uložení kázeňských trestů podle § 46 odst. 3 písm. e) až h) a rozhodnutí o zabrání věci se lze domáhat u soudu za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve stejném rozsahu, v jakém je takový přezkum možný v řízení o přestupku. Rozhodnutí vydaná v kárném řízení, kterými byly uloženy kázeňské tresty podle § 46 odst. 3 písm. a) až d) a i), nepodléhají přezkoumání soudu.“*

Podle § 52 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění účinném od 1. 7. 2011, tedy rozhodnutí, jímž byl udělen kázeňský trest - důtka podle § 46 odst. 3 písm. a) téhož zákona, podléhá i nadále zákonné výluce ze soudního přezkumu, přičemž, jak již zdejší soud vysvětlil, podle citovaného nálezu Ústavního soudu čl. 36 odst. 1, 2 Listiny ani čl. 6 odst. 1 Úmluvy takové výluce nebrání.

Konečně stěžovatelka v kasační stížnosti poukazovala též na rozsudek Krajského soudu v Plzni ve věci sp. zn. 57 A 5/2010, v němž zmíněný soud také přezkoumával rozhodnutí vydané v kázeňském řízení, přičemž tehdy žalobu přijal a dokonce jí i vyhověl.

K tomu Nejvyšší správní soud toliko ve stručnosti uvádí, že z úřední činnosti je mu známo, že v případě, na který stěžovatelka poukázala, krajský soud přezkoumával nikoliv rozhodnutí o uložení kázeňského trestu - důtky, ale rozhodnutí žalované o nezahlazení kázeňského trestu. Závěry vyslovené v uvedeném rozsudku Krajského soudu v Plzni tedy nelze bez dalšího vztáhnout na nyní posuzovanou věc.

S ohledem na uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě stěžovatelka žalobou napadla rozhodnutí správního orgánu, které podléhalo a nadále podléhá zákonné výluce ze soudního přezkoumání. Žaloba proti takovému rozhodnutí správního orgánu je tudíž ve smyslu § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustná. Krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jestliže žalobu v předmětné věci jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.

Vzhledem k těmto závěrům obstojí také další výroky kasační stížností napadeného usnesení, jimiž krajský soud zamítl návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů. Vzhledem k existenci ústavně konformní zákonné výluky ze soudního přezkoumání jde v dané věci o případ, kdy návrh, tj. žaloba proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu - důtky podle § 46 odst. 3 písm. a) zákona o výkonu trestu odnětí svobody zjevně nemohla být úspěšná. Soud tedy nepochybil, když návrh stěžovatelky na osvobození od soudních poplatků a na ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o žalobě zamítl.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, tyto jí však nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu